

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
közbenső ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.290/2017/5.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke, előadó bíró
Dr. Tallián Blanka bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Nemes Iván Sándor ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Dr. Karakas Attila ügyvéd

A per tárgya: rendkívüli felmondás jogellenességének
jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.098/2016/11.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 35.M.3754/2010/71.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.098/2016/11. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt nap alatt - 10.000 (tízezer) forint és 2.700 (kettőezer-hétszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

A közbenső ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2009. március 24-étől 2011. december 31-éig ügyvezető munkakörre kötött munkaszerződést az alperessel. Az alperes társaság egyszemélyes kft., amelynek kizárólagos tulajdonosa a H.sz.. A vezetőségváltozást követően elrendelt gazdálkodási ellenőrzést követően a felperes munkaviszonyát az alperes 2010. május 6-án rendkívüli felmondással megszüntette arra hivatkozással, hogy a felperes magatartásával a munkáltató jogos gazdasági érdekét súlyosan veszélyeztette, amely lényeges kötelezettség megszegésének minősül, és komoly bizalomvesztést is előidézett.
- [2] Az indokolás szerint az ellenőrzés megállapította, hogy 2007 - 2009. évek főkönyvét, mérlegét, eredménykimutatásait, beszámolóját a felperes olyan adatokkal támasztotta alá, amelyek alkalmasak voltak a tulajdonos megtévesztésére, a kft. valós helyzetének elfedésére. Ennek eredményeként fizettek a felperesnek 2009. évben 6 havi munkabért prémiumként. A kft. tényleges gazdasági tevékenységéhez nem kapcsolódó tartalmú számlákat fogadott be, és egyenlített ki. A pénztárnapló vezetése nem volt folyamatos, a pénztári eseményeket utólag, több hetes késéssel vezették be. A készpénzfizetési számlák ellenértékének kifizetését egyetlen esetben sem igazoltatta aláírással az átvevővel.

A felperes kereseti kérelme és az alperes védekezése

- [3] A felperes a keresetében a munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként annak megállapítását kérte, hogy 2011. december 31-ével szűnt meg az alperesnél a munkaviszonya, továbbá a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (rég Mt.) 88. § (2) bekezdés alapján kérte az alperes marasztalását, valamint a régi Mt. 100. § (6) bekezdés alapján elmaradt munkabér megfizetését és a 2009. decemberi munkabére kifizetését is igényelte. Hivatkozása szerint kötelezettségszegést nem valósított meg, nem jogoszerű a rendkívüli felmondás.
- [4] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 35.M.3754/2010/71. számú ítéletével kötelezte az alperest a felperes javára 2009. év decemberi elmaradt munkabér kamatokkal növelt összegű megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest az állam javára eljárási illeték megfizetésére megállapítva, hogy az ezt meghaladó kereseti illeték és az állam által előlegezett költség az állam terhén marad. Kötelezte a felperest az alperes javára elsőfokú perköltség megfizetésére.
- [6] Az elsőfokú bíróság a döntése meghozatalakor figyelembe vette a B.

Rendőrkapitányság által kirendelt igazságügyi könyvszakértő véleményét, és maga is igazságügyi könyvszakértőt vett igénybe, akinek a véleményét azonban kirekesztette a bizonyítékok köréből, mert a szakértő rögzítette, hogy csak a felülvizsgálati anyagok töredékének vizsgálatára volt lehetősége azért, mert azokat az alperes nem olyan formátumban bocsátotta rendelkezésre, amelyet a szakértő kezelni tudott.

- [7] A rendkívüli felmondás indokait az elsőfokú bíróság a büntetőeljárásban kirendelt G.t. szakértő véleménye alapján vizsgálta.
- [8] A rendkívüli felmondás tartalmazta, hogy a felperes tényleges gazdasági tevékenységhez nem kapcsolódó tartalmú számlákat fogadott be és egyenlített ki. Az alperes által készítettett első jelentés erre vonatkozó megállapítást tartalmaz, de a további szakértők, így a büntetőeljárásban kirendeltek ilyen megállapítást nem tettek.
- [9] Felrótták azt is a felperesnek, hogy a pénztárnapló vezetése nem volt folyamatos, de ebben a körben sem voltak egyértelműek a szakértők megállapításai. Ugyanez állapítható meg a készpénzfizetési számlákon az átvevő aláírásának hiánya, és az ellenérték kifizetésére vonatkozó igazolások körében is.
- [10] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a kft. valós helyzetét elfedő adatok szolgáltatása indok volt az, amely valónak bizonyult a perben. Ezt önmagában olyannak minősítette, amely alapul szolgálhatott a jelentős mértékű lényeges kötelezettségszegésre alapított rendkívüli felmondásnak, továbbá indokolja az alperes bizalomvesztését. Ebben a körben teljes mértékben elfogadta G.t. szakértő véleményét, aki a könyvelést minősítette. A szakvélemények egybehangzóak voltak abban, hogy a könyvelés nem megfelelő, szakszerűtlen volt. Az Mt. 96. § alapján a munkáltató intézkedését jogszerűnek ítélte. Az elmaradt 2009. december havi munkabér megfizetésére az alperest elismerésére tekintettel kötelezte.
- [11] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 4.Mf.680.098/2016/11. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezett részében megváltoztatta. Megállapította, hogy az alperes 2010. május 6-án kelt rendkívüli felmondása jogellenes, a felperes alperesnél fennállt munkaviszonya 2011. december 31-én szűnt meg.
- [12] A törvényszék rögzítette, hogy a felek nem fellebbezték meg az elsőfokú bíróság azon megállapítását, miszerint a felmondásnak a számlák befogadásával és a pénztárnapló, valamint a pénztári események nem folyamatos vezetésével, a készpénzfizetési számlák igazoltatásának elmulasztásával kapcsolatos felmondási indokokat a szakvélemények nem támasztják alá. Ezért a másodfokú bíróság is csak azt vizsgálhatta, hogy a prémium kifizetésének alapját jelentő nem megfelelő adatszolgáltatás és eredménykimutatás történt-e a felperes részéről, és ezek vezettek-e ténylegesen ahhoz, hogy a felperes prémiumot kapott.
- [13] Ebben a körben jelentőséget tulajdonított a törvényszék annak, hogy

igazolható-e, miszerint a felperes szándékosan idézett elő olyan helyzetet, hogy prémiumot kapjon. A másodfokú bíróság a felperes szándékosságát nem tudta megállapítani, ezért kiemelten vizsgálta azt, hogy a felperes súlyos gondatlansága fennáll-e. Ebben a körben értékelte a H.sz. elnöksége által elrendelt ellenőrzésben keletkezett jelentést, amely rögzítette, hogy „A tulajdonos a kft-től igénybe vett szolgáltatásokért rendszeresen a tényleges ráfordításoknál aránytalanul többet, illetve teljesítés nélkül is fizetett, burkoltan támogatta a kft-t. A veszteségek ezen módon történt kiegyenlítésével a tulajdonos nem ösztönözte az ügyvezetőt a hatékony és takarékos gazdálkodásra, elősegítette, hogy a kft. beszámolóiban, eredmény kimutatásaiban a valóságosnál kedvezőbb képet mutasson be magáról, ezzel a gyakorlattal a tulajdonos torzította a saját zárszámadását is”.

- [14] Ezen megállapítás alapulvételével a törvényszék csak azt vizsgálhatta, hogy ehhez a tulajdonosi magatartáshoz viszonyítottan a felperes súlyos gondatlansága megállapítható-e olyan mértékben, amely az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feltételeknek megfelel. Következtetése szerint az eredmények nem valós kimutatása nemcsak a felperes magatartásán, hanem az alperes közrehatásán is múlt. A büntetőeljárásban beszerzett szakvélemények a bűncselekmény megvalósulása szempontjából vizsgálták a felperes eljárását, és egyik szakvélemény sem jutott arra a következtetésre, hogy a felperes prémium kifizetésének feltétele, azaz a pozitív mérlegeredmény ne valósult volna meg. A prémium kifizetése nélkül a 2008. évi eredmény pozitív, tehát a prémium kifizetés ezen feltétele megvalósult. Azt az alperes a perben egyértelműen nem tudta bizonyítani, hogy a felperes legalább súlyosan gondatlanul eljárva befolyásolta a 2008. évi gazdálkodási eredményt.
- [15] A büntetőeljárásban beszerzett szakvélemények több gazdálkodási, számviteli szabálysértést megállapítottak, de egyik szakvéleményben sincs olyan következtetés, hogy ezek mennyiben köthetők a felperes magatartásához.

Az alperes felülvizsgálati kérelme és a felperes ellenkérelme

- [16] Az alperes a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) - (5) bekezdése alapján a Pp. 270. § (2) bekezdésére is figyelemmel kérte hatályon kívül helyezni, és az elsőfokú ítéletet helybenhagyni a felperes perköltségben marasztalásával.
- [17] Álláspontja szerint a jogerős ítélet súlyosan jogszabálysértő. Az alperes a döntésekor rendelkezésre álló adatok alapján intézkedett, de a később beszerzett információk is alátámasztották a döntése jogszerűségét. A másodfokú bíróság mérlegelési körébe vonta az ügyész által megküldött büntetőiratokat, és az elsőfokú eljárásban keletkezett iratanyag értékelésével azt állapította meg, hogy az alperes bizonyítása nem volt eredményes, a másodfokú ítélet azonban iratellenes. A büntetőeljárásban kirendelt G.t. szakértő által készített vélemény megállapította, hogy a felperes által

vezetett kft. 2009. évben a neki a 2008. év eredményes gazdálkodása alapján kifizetett 6 havi munkabérének megfelelő prémium elszámolásakor a felperes megsértette a számviteli törvény előírásait. A számviteli előírások betartása mellett ugyanis a prémium kifizetésére nem lett volna lehetőség. A hatályos számviteli szabályok mindenkor betartása egyértelmű elvárás egy olyan vezetőől, aki felelős a kft. törvényes működéséért, és szabályos gazdálkodásáért.

- [18] Az alperesnek nem volt ráhatása arra, hogy a felperes milyen gazdasági adatokat mutat ki, és milyen tételeket számláz felé, mert az ügyvezető a felperes volt, aki a gazdálkodás jogszerűségének fenntartására könyvvizsgálót nem alkalmazott.
- [19] Iratellenes a másodfokú ítélet megállapítása, miszerint nem volt megállapítható a felperes súlyos gondatlansága, továbbá hogy az eredmények nem valós kimutatása nemcsak a felperes magatartásán, hanem az alperes közrehatásán is múlt. Az alperes közrehatását egyik igazságügyi szakértői vélemény sem állapította meg, a belső ellenőri jelentés pedig csak részadatokra támaszkodhatott 2010. márciusában. A szakértői vélemények a későbbiekben a teljes iratanyag beszerzését követően egyértelműen megállapították, hogy a veszteségek a felperes mulasztásaival összefüggésbe hozhatók.
- [20] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a megalapozott bizalomvesztése körében hivatkozott a Kúria Mfv.I.10.066/2016. számú döntésére.
- [21] A felperesnek maradéktalanul be kellett volna tartania a számviteli törvény rendelkezéseit és előírásait, melyet a szakvélemények szerint is sorozatosan súlyosan megsértett, és ennek eredménye, hogy ezzel összefüggésben megtévesztette a munkáltatóját a kft. valós gazdasági helyzetéről.
- [22] A munkáltató részéről megalapozott volt a bizalomvesztés figyelemmel arra, hogy az alperes tulajdonosa egy szakszervezet, mely a tagsága tagdíjából működik, és ennek révén fokozott gondossággal kell eljárni a tagság irányába a törvényes és szakszerű gazdálkodás során. A látszatát is el kell kerülnie annak, hogy az általa, a tagok pénzéből alapított kft. sorozatosan nem tartja be a számviteli törvényeket, és pazarló gazdálkodást folytat. Az alperes részéről megalapozott volt a bizalomvesztés, mert a felperes magatartása az azonnali hatályú felmondás feltételeiként meghatározott munkaviszonyból származó lényeges, jelentős mértékű szándékos, súlyosan gondatlan kötelezettségszegés volt.
- [23] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását és az alperes felülvizsgálati eljárási költségben marasztalását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [24] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

- [25] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül.
- [26] A Pp. 272. §-ának (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek akkor tesz eleget a fél, ha a felülvizsgálati kérelemben egyrészt megjelöli konkrétan a megsértett jogszabályhelyet, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést is tartalmilag körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a fenti tartalmi követelményekkel [1/2016. (II.15.) PK vélemény].
- [27] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a felülvizsgálati eljárásra vonatkozó jogszabályhelyeket [Pp. 275. § (3) - (4) bekezdés, 270. § (2) bekezdés] jelölte meg. Ugyanakkor a jogerős ítélet jogszabálysértő voltának alátámasztására előadott érvelést, miszerint az iratellenes a levont jogkövetkeztetés a rendkívüli felmondás jogellenességéről, téves, a megsértett jogszabályhely megjelölésével nem támasztotta alá. A tényállás-megállapítás jogellenessége körében a Pp. 206. §-ra, a rendkívüli felmondás jogszerűsége körében a régi Mt. 96. §-ra megsértett jogszabályhelyként szintén nem hivatkozott. Általánosságban a számviteli törvényeknek és a vonatkozó egyéb jogszabályoknak nem megfelelő, a felperes által folytatott gazdálkodásra történő utalás sem elégíti ki a fenti követelményeket. Ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelemben előadottakkal érdemben nem foglalkozhatott.
- [28] A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [29] A Kúria kötelezte a pervesztes alperest a felperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján.
- [30] A felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről hozott rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul.
- [31] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján nyilvános tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2018. március 28.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, dr. Tallián Blanka s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

